

ጥናት አንድ 2ኛ ጴጥ 1:1-11 (ለመሪው የተዘጋጀ)

1. ኢየሱስ ክርስቶስን በተለይም በቁ1 ላይ አምላካችንና ደግሞም አዳኞችን በማለት ነው የሚያስተዋውቀው። ጴጥሮስ በዚህ ክፍል ውስጥ የእምነታችንን አገኛችንና ምንጩን ሲናገር ከእግዚአብሔር የተሰጠን ነገር መሆኑን በግልጽ ይነግረናል። የእግዚአብሔርን ጸጋና ሰላም በሙላት መለማመድ የፈለገ አማኝ ማድረግ የሚኖርበት ነገር፤ እግዚአብሔርንና ጌታ ኢየሱስን ለማወቅ የሚችለውን ሁሉ ማድረግ ይኖርበታል።
2. እግዚአብሔር እንደሰጠን የሚናገራቸው በሁለት የተጠቃለሉት ዋነኛ ነገሮች፤ የመጀመሪያዎቹ ለህይወት የሚያስፈልጉን ነገሮች ሲሆኑ፤ ሁለተኛዎቹ ደግሞ ለእውነተኛ መንፈሳዊነት የሚያስፈልጉን ነገሮች ናቸው። እኔ እንደገባኝ ከሆነ መንፈሳዊ ህይወትን ለመኖር ፍላጎትን፤ መሻትንና ሃይልንም ጭምር የተሰጠን ሲሆን እውነተኛና እግዚአብሔር ደስ የሚሰኝበት አይነት መንፈሳዊነትም እንደተሰጠን አረዳለሁ። ይህ ሁሉ የተገኘው ቁ3 እንደሚናገረው፤ የጠራንን እርሱን በማወቃችን እንደሆነ እናነባለን።
3. ይህ ጴጥሮስ ታላቅና ክቡር ተስፋ በማለት የሚናገረው የአማኝነ ከዚህ ምግባረ ብልሹና ክፉ ምኞት ከሞላበት የጥፋት ዓለም አምልጦ ከመለኮታዊ ባህርይ ተካፋይ በመሆን ማለትም የልጁን የኢየሱስ ክርስቶስ መልክ ወደ መምሰል የመለወጥን ተስፋ እየጠቀመን እንደሆነ ቁ4 ይነግረናል። እኔ እንደተረዳሁት «እነዚህ ነገሮች» የተባሉት እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ እንዲሰጠን ያነሳሱትን በቁ3 መጀመሪያ ላይ ያሉትን የገዛ ክብሩና፤ በጎነቱን እንደሚል ነው የምረዳው። ለዚህ ሁሉ በምክንያትነት የተነገረው በቁ4 መሰረት «ክፉ ምኞት» ነው።
4. «በዚህም ምክንያት» ብሎ የሚናገረው ከላይ በቁ3-4 ላይ እግዚአብሔር ለአማኝ እንደሰጠ የተነገሩ ነገሮችን ተመልክተናል፤ እነዚህም ለህይወትና ለእውነተኛ መንፈሳዊነት የሚያስፈልግ ነገር ሁሉና በሌላ በኩል ደግሞ ከርኩሰት ነጻ ሆኖ ከመለኮት ባህርይ ተካፋይ ለመሆን የመብቃት ተስፋ ሁሉ የተሰጠ በመሆኑ፤ በዚህ ምክንያት ትጋት ማሳየት ይጠበቅብናል ማለት ይመስለኛል። የእግዚአብሔር በቁ1 የምናየውን የሁሉ ነገር መሰረት የሆነውን እምነት ሰጥቶን በቁ3-4 ደግሞ ለህይወትና ለመንፈሳዊነት የሚያስፈልገንን ሁሉ እንደሰጠን ስናይ፤ አማኝ ደግሞ ለእድገቱ አስፈላጊውን ትጋት ሁሉ ማድረግ እንደሚገባው እንመለከታለን።
5. ጴጥሮስ እነዚህ የተዘረዘሩት ባህርያት ተትረፍርፈው በሙላት እንዲኖሩን ነው የሚፈልገው። የእነዚህ ባህርያት በአማኝ ህይወት ተትረፍርፎ መኖር የሚያስከትሏቸው ነገሮች፤ በመጀመሪያ ደረጃ ኢየሱስ ክርስቶስን በማወቅ ዳተኞች ከመሆን ሲጠብቁን፤ በሌላ በኩል ደግሞ ፍሬ ቢሶች ከመሆንም ይጠብቁናል። ጸጋና ሰላም እንዲበላጩን፤ ለህይወትና ለእውነተኛ መንፈሳዊነት የሚሆነንን ነገር ለመቀበልና ከዳተኝነትና ከፍሬ ቢስነት ለመዳን ሁሉ ኢየሱስን ማወቅ መፍትሄ ሆኖ ነው በዚህ ምንባብ ውስጥ የምናየው።
6. ሐዋርያው በቁ9 ላይ እነዚህ ባህርያት ስለሌሉት ሰዎች የሚናገራቸው ሁለት ነገሮች፤ አንደኛ ይህ ሰው የሩቁን የማያይ እውር ነው፤ ማለትም ከዛሬውና አሁን ከሚታየው ነገር አልፎ ወደፊት እግዚአብሔር ሊያደርግ የሚችለውን ማየት አይችልም፤ ሁለተኛ ደግሞ «ከቀድሞው ሃጥያቱ መንጻቱንም ረስቷል» ማለትም መሰረታዊ በህይወቱ የተከናወነውን ነገር እንኳን ረስቷል።
7. በእግዚአብሔር የተጠራና የተመረጠ ሰው በጌታ ለማደግና እርሱን ለማወቅ ሙሉ ትጋትን የሚያሳይ እንጂ፤ እኔ ድኛለሁ ከዚህ በኋላ የምኖረውን እንደፈቀድኩት እኖራለሁ ማለት እንደማይችል እንረዳለን።
8. ይህ «በሙሉ ትጋት» የሚለው ሃሳብ በቻልኩት ጊዜ፤ ሲመቸኝ፤ ጊዜ ሲተርፈኝ፤ ስፈልግና በመሳሰሉት ሁኔታዎች ራሳችንን የምናሳንፍብት ሳይሆን መንፈስ ቅዱስ እንዳበረታን በጸሎት፤ ከወገኖች ጋራ ህብረት በማድረግ፤ ቃሉን በማጥናትና በመሳሰሉት ሁሉ በትጋት የምንከታተለው እንጂ በቸልታ ወይም በተመቸን ሰዓት የምናደርገው ነገር እንዳልሆነ ነው የሚያሳስበን።

ጥናት ሁለት 2ኛ ጴጥ 1:12-21 (ለመሪው የተዘጋጀ)

1. በነዚህ በተለያዩ ቁጥሮች ላይ ጴጥሮስ የሚናገረው በቁ5-7 ላይ ቅዱሳኑን በትጋት አንዱን በሌላው ላይ እየጨመሩ እለት በእለት እንዲያሳድጓቸው የተናነራቸውን እንደ በጎነት፣ ዕውቀት፣ ራስን መግዛትና... የመሳሰሉትን ነገሮች ማለቱ እንደሆነ እረዳለሁ። ይህንን የሚያሳስባቸው ሰዎች ምናልባትም አስቀድሞም ለሚያውቋቸውና በእምነታቸው ለጸኑ ዓይነት ሰዎች ነው።
2. ከእንደዚህ አይነት አነጋገሮቹ እኔ የምረዳው፣ እነዚህ የዘረዘራቸው ነገሮችን ሳይታክት ሊያሳስብ መሞከሩ ሐዋርያው እነዚህ ነገሮች ለእነዚህ ሰዎች ህይወት ምን ያህል አስፈላጊ መሆናቸውን አጥብቆ እንዳመነበት አያለሁ። ከዚህ ክፍል እንደምረዳው አዎ አለ ብዬ አምናለሁ፤ ይኸውም ነገሩ ለሰዎቹ ህይወት እጅግ በጣም አስፈላጊ ሆኖ ስናገኘው ማለት ነው።
3. ለእርሱ ጉትጎታ ተጨማሪ ምክንያት ሆኖታል ብዬ የምለው በቁ14 ላይ የተናገረው ጌታ የገለጠለት ነገር ነው፤ ይኸውም ምድራዊ ድንኳኑን ቶሎ ጥሎ እንደሚሄድ ስላወቀ ነው። በምድር እንድንሰራው የተሰጠን ማናቸውም አገልግሎት እዚህ የምንሰራው እንጂ በላይ በሰማይ ልንሰራለት ስለማንችል የተሰጠንን አገልግሎት በትጋት እንድንሰራና እንድናከናውነው ያበረታታናል ብዬ አምናለሁ።
4. በዚህ ሥፍራ ጴጥሮስ የሚናገረው በማቴ 17:1-9 ላይ የኢየሱስ በክብር ፊቱ የመቀየሩንና ከሰማይ የሰሙትን ድምጽ፣ በአጠቃላይ ከኢየሱስ ጋራ ያሳለፉትን ልምምድ አስመልክቶ ነው። የእነጴጥሮስን ምስክርነት ከሌሎች ሰዎች ምስክርነት የሚለየው በነዚህ ቁጥሮች እንደምንመለከተው እነርሱ ሁኔታውን ሲከናወን በአይናቻቸው ያዩና በጆሮዎቻቸው የሰሙ ስለሆነ በስሚ ስሚ ያልሆነ ቀጥተኛ መረጃ ስላላቸው ልዩ ነው ማለት ይቻላል።
5. አንደኛው ነገር እግዚአብሔር አብ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ ደስ እንደሚሰኝበት የሚነግረን ሲሆን፤ በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ እግዚአብሔር አብ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደሚወደው በቁ17 ላይ በግልጽ እንመለከታለን። በዚህ ክፍል አብ ለወልድ ሲሰጥ የምናያቸው ሁለት ነገሮች ክብርና ሞገስ ናቸው።
6. ጴጥሮስ እርግጠኛነቱን የሚናገርለት የትንቢት ቃል በቁ16 ላይ ሊያስረዳ የጀመረውን የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን በሃይልና በክብር ስለመመለሱ ነብያት የተናገሩትን ትንቢት ነው።
7. የትንቢቱን ቃል በቁ19 ላይ በጨለማ ስፍራ እንደሚያበራ መብራት አድርጎ ነው የሚያቀርበው። ይህ የትንቢት ቃል ብርሃን የሚሰጠው ሌሊቱ እስኪነጋና የንጋት ኮከብ እስኪበራ ድረስ ነው። ቁ19 ሊለን የፈለገው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መጥቶ ሙሉ እውቀት እስኪኖረን ድረስ የእግዚአብሔር ቃል መመሪያና ብርሃናችን አድርገን በእርሱ መመላለስ እንደሚኖርብን ነው የሚያስረዳን።
8. በነዚህ ቁጥሮች ላይ ጴጥሮስ እንድንረዳ የፈለገው ዋነኛ ነገር የእግዚአብሔር ቃል ምንጩ ሰዎች እንዳልሆኑና፤ እያንዳንዱ ሰውም በፈለገው መንገድ የሚተረጉመው ነገር እንዳልሆነ ነው የሚያስረዳን።
9. እርሱ በሥጋ ከተለያቸው በኋላ እንኳን እነርሱ እንዲያስቡ የሚፈልገው ነገር በቁ15 ላይ «እነዚህን ነገሮች» በማለት የሚናገራቸውን አሁንም በቁ5-7 ያሉትን ነገሮች ነው። ከዚህ የምማረው ነገር አገልጋዮች ለመንጋው የሚያስፈልገውን ለመመገብ አስፈላጊውን ጥረትና ትጋት ማድረግ እንደሚኖርባቸውና፤ በሌላ በኩል ደግሞ እያንዳንዱ አማኝም ለመንፈሳዊ እድገቱ የሚፈለገውን ትጋት ማሳየት እንደሚኖርበት እማራለሁ።

ጥናት ሶስት 2ኛ ጴጥ 2:1-22 (ለመሪው የተዘጋጀ)

1. ህዝብ እያለ የሚናገረው በቁ1:20-21 ላይ የትንቢቱን ቃል ይሰሙ የነበሩትን የእስራኤል ህዝቦች ማለቱ ነው። በቀድሞው ዘመን «ሃሰተኛ ነብያት» በእኛ ዘመን ደግሞ «ሃሰተኛ መምህራን» ያለበት ምክንያት ለእኔ እንደገባኝ በዚያን ዘመን ነብያቱ የሚናገሩት ቃል በ2ኛ ጴጥ 1:20-21 እንዳነበብነው ስህተት የማይጠበቅበት ዓይነት ቃል ሲሆን፤ አሁን ግን ያንን እውነተኛ ቃል የሚያስተምሩን ሰዎች ስለሆኑ በተጣመመና ውሸት ቀላቅለው ሊያቀርቡልን ስለሚችሉ መርምሮ የመቀበልና የመጣል ሃላፊነት የእኛ መሆኑን 1ኛ ተሰ 5:20 ይናገረናል።
2. እነዚህ ሰዎች የዋጃቸውን ጌታ ይክዳሉ፤ ጥፋት የሚያስከትል የስህተት ትምህርት በስውር ያስገባሉ፤ በራሳቸው ላይ ድንገተኛ ጥፋት ያመጣሉ፤ እየተስገገገጡ በፈጠራ ታሪካቸው ሰዎችን ይበዙባሉ። አንደኛው በቁ2 ላይ የምናየው ብዙዎች አስነዋሪ ድርጊቶቻቸውን ይከተላሉ ይለናል፤ በሁለተኛ ደረጃ ደግሞ ከዚያው ቀጥሎ በቁ2 ላይ በእነርሱ ምክንያት የእውነት መንገድ እንደሚሰደብም እንመለከታለን።
3. የነዚህ ሰዎች የወደፊት ዕጣ ዕድላቸው ወይም መጨረሻቸው ፍርድና ጥፋት እንደሚሆን ቁ3 ግልጽ አድርጎ አስፍሮልናል።
4. እግዚአብሔር በእነዚህ ዓይነት ሰዎች ላይ ሳይፈርድ እንደማይቀር ለማረጋገጥ ጴጥሮስ የተጠቀመባቸው ሶስቱ ነገሮች፡ 1ኛ) ሃጥያት የሰሩት መላዕክት 2ኛ) በውሃ የጠፋው የቀድሞው ዓለምና 3ኛ) ሰዶምና ገሞራ ናቸው። በነዚህ ሁለት ከተሞች ላይ ስለፈረደበት ምክንያት ሲነገረን «ሐጥያት ለሚያደርጉ ሁሉ ምሳሌ እንዲሆን ነው» ብሎ ይናገራል።
5. እግዚአብሔር በተለይ ለፍርድ ጠብቆ እንደሚያቆይ በነዚህ ቁጥሮች ላይ የምናየው፤ ቁ10 በርኩስ ምኞት የሥጋ ፍላጎታቸውን የሚከተሉና፤ ሥልጣንን የሚንቁ በማለት ሲጠራቸው፤ በተጨማሪም ቁ12 ላይ በሰሜታቸው የሚመሩና ልቦና የሌላቸውን አራዊት አድርጎ ያቀርባቸዋል። በይሁዳ ላይ የምናነበው ሚካኤል ባለብዙ ስልጣንና ሃይል ያለው ሆኖ እያለ ዲያቢሎስ ላይ የስድብን ነገር ለመናገር ሳይደፈሩ በዚህ ክፍል የተነገሩትን ሰዎች አደራረግና አካሄድ ሥህተት በግልጽ የሚያሳይ ሁኔታ መሆኑን እንረዳለን።
6. ዓይናቸው ቅንዝር የተሞላ ነው፤ ጽኑ ያልሆኑትን ነፍሳት ያስታሉ፤ ስስትን የለመደ ልብ አላቸው፤ የተረገሙ ናቸው፤ ቀናውን መንገድ ትተው የበለጸጉ መንገድ ተከትለዋል፤ የደረቁ ምንጮች፤ በዓውሎ ነፋስም የሚነዱ ደመናዎች ናቸው። ጴጥሮስ በሃሰተኛ አስተማሪዎቹ ላይ ያተኮረው በህዝቡ መሃል መርዝ የሚነዙ፤ ነፍሳትን የሚያስቱ(ቁ14)፤ ከስህተት አምልጠው የወጡትን ወደበለጠ ስህተት ስለሚመልሱ(ቁ18) ሥራቸውንና ባህርያቸውን ለሰፊው ለማጋለጥ አስቦ እንደሚሆን አስባለሁ።
7. ሰዎችን ለማታለል የሚጠቀሙበት መንገድ «በሴሰኛ ሥጋዊ ምኞት በማባበል ያታልላሉ» ብሎ ነው ቁ17 የሚነግረን። ለሰዎች የሚገቡት ተስፋ «ነጻ ትወጣላችሁ» የሚል ሲሆን ተስፋቸው ስሜት የማይሰጥበት ምክንያትም እነዚህ ሰዎች ራሳቸው የጥፋት ባሪያ ስለሆኑ፤ ባሪያ ሆኖ ለሌላው ነጻነትን መስጠት ስለማይቻል ነው።
8. ከፈተና የሚያድናቸው በእውነት እርሱን እያመለከቱ የሚኖሩትን ሰዎች ሲሆን፤ ለፍርድ ጠብቆየሚያቆያቸው ደግሞ ፀመጸኞች ሰዎች መሆናቸውን ይነግረናል።

ጥናት አራት 2ኛ ጴጥ 3:1-18 (ለመሪው የተዘጋጀ)

1. ከዚህ መልእክቱ በፊት ጴጥሮስ የጻፈላቸው አንድ መልዕክት ነበረ። ጸሐፊው ሁለቱንም መልዕክቶችን የጻፈባቸው ሁለት ምክንያቶች፡ የመጀመሪያው ቅን ልቦናቸውን እንዲያነቃቁ ለማሳሰብ ሲሆን፤ ሁለተኛው ደግሞ በቅዱሳን ነብያት የተነገረውን ቃልና በሐዋርያት አማካኝነት የተሰጠውን ትዕዛዝ እንዲያስቡ ነው።
2. በምዕራፍ አንድ መጨረሻ ላይ (ቁ20-21) የእግዚአብሔር እውነተኛ ነብያት እውነተኛውን የትንቢት ቃል የሚያመጡ እንደነበሩ የተናገረ ሲሆን፤ ምዕራፍ ሁለትን ውስጥ ግን ገና ሲጀምር ጀምሮ በዚህ ተቃራኒ የሚሰሩ ሃሰተኞችም ነብያት እንደነበሩ ስላስጠነቀቃቸው፤ በዚህ ክፍልም ውስጥ «ቅዱሳን ነብያት» ሲል እውነተኞቹን ከሃሰተኞቹ የሚለይበት መንገድ ነው። ይህንን መረዳት የምንችለው በቁ2 ላይ «በቅዱሳን ነብያት የተነገረውን» ሲል ብሉይ ኪዳንን፤ «በሐዋርያት አማካኝነት...የተሰጠውን» ሲል ደግሞ አዲስ ኪዳንን ይጠቀልላል።
3. ሰዎቹ እንዲያውቁ የፈለገው አንድ ነገር በመጨረሻው ዘመን የራሳቸውን ክፉ ምኞት የሚከተሉ ዘባኞች እንደሚመጡ ነው። ክርስቶስን እንደ ውሸታምና የሰጠውን ተስፋ እንደማይጠብቅ አድርገው ነው ያቀረቡት። ከፍጥረት መጀመሪያ አንስቶ እስካሁን ድረስ ሁሉም ነገር እንዳለ መኖሩን እነዚህ ሰዎች ላለመምጣቱ እንደ ማረጋገጫ አርገው ነው የቆጠሩት። ክህደታቸውንም ሆነ ብለውና አውቀው የሚያደርጉት ድርጊት እንደሆነ ጴጥሮስ በዚህ ክፍል ውስጥ ይናገራል።
4. እግዚአብሔር ከሰው አስተሳሰብ በተለየ መንገድ እንደሚያስብ የሚናገራቸው፤ ለእርሱ አንድ ቀን እንደ አንድ አመት፤ አንድ አመትም ደግሞ እንደ አንድ ቀን መሆኑን ነው የሚያስረዳቸው። እግዚአብሔር እንደ ሰው በጊዜ የተወሰነ ሳይሆን ጊዜና ሰዓት የማይወስነው የወደደውን ለማድረግ ጊዜ የማያጥረው መሆኑን ሲያስገነዝብ ነው። የጌታ መዘግየት ለጴጥሮስ እንደ ትዕግስት የሚያየው ሲሆን፤ የሚታገሰውም እርሱ የሚያተኩረው ብዙዎች ወደ ደህንነት እንዲመጡ መሆኑን እናያለን።
5. ከሌባ ጋራ ነው እያነጻጸረ የሚናገረው። ሰማያት በታላቅ ድምጽ ያልፋሉ፤ የሰማይ ፍጥረት በእሳት ይጠፋል፤ ምድርና በውስጧ ያለ ሁሉ ነገር ይቃጠላል። ነገሮች ሁሉ ፍጻሜአቸውና መጨረሻቸው እንደዚህ ከሆነ፤ አናገራችን ቅድስና የተሞላበትና እውነተኛ መንፈሳዊነት ያለው ህይወት እንድንኖር ነው የሚያበረታታን።
6. እኛ ግን ይላል ጴጥሮስ፤ በተስፋ ቃሉ የተነገረውን አዲስ ሰማይና አዲስ ምድር እንጠብቃለን በማለት አማኝ ሊኖረው የሚገባውን አመለካከት ያስጨብጠናል። እነዚህን አነጋገሮች ስንመለከት እኛ ክርስትያኖች ህይወታችንን ልንኖር የሚገባን ዘወትር የጌታን ምጻት እየተባበቅን ሊሆን እንደሚገባ እንረዳለን።
7. ጳውሎስ በተሰጠው ጥበብ መጠን የጌታን ምጻት አስመልክቶ ጽሑፎችን እንደጻፈ ሲናገር፤ ጳውሎስ የጻፈው ደግሞ ከአንድ በላይ የሆኑ መልዕክቶችን እንደሆነ እናያለን። በመልዕክቶቹ ውስጥ በቀላሉ ለመረዳት የሚያስቸግሩ ሃሳቦች እንደነበሩም ጠቅሷል። «እውቀት የጎደላቸውና ጽናት የሌላቸው ሰዎች» በማለት ይጠራቸዋል። በአመጸኞች ስህተት ተስበው እንዳይወድቁ ነው የሚመክራቸው።
8. በቁ9 እና በቁ15 ላይ እንደምንመለከተው የጌታ ለመዘግየቱ ምክንያት ሆኖ የተነገረው የሰዎች መዳን ስለሆነ፤ አማኝ ምጻቱን ማስቸኮል የሚችልበት መንገድ ብዬ የማምነው፤ ጌታ የሰጠን ወንጌልን ለፍጥረት ሁሉ የማድረስ ተልዕኮ በሚገባ ስንታዘዝና ስናደርገው በዚያ መንገድ የጌታን ምጻት ማፋጠን እንችላለን ብዬ አምናለሁ።